

ODLOK o dopolnitvi Odloka o ustanovitvi Javnega zavoda Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož – skrajšani postopek

I. UVOD

Ocena stanja

Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož je osrednja splošna knjižnica, katere ustanoviteljice so Občina Ormož, Občina Središče ob Dravi in Občina Sveti Tomaž. Odlok o ustanovitvi zavoda je bil sprejet konec leta 2007, veljati pa začel z 31. 01. 2008. K ustanovitvenemu aktu so bile sprejete štiri spremembe, to je trije Odloki o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi Javnega zavoda Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož (Uradni vestnik Občine Ormož, št. 13/2014, Uradni vestnik Občine Ormož, št. 4/2015, Uradni vestnik Občine Ormož, št. 5/2018 in Uradno glasilo slovenskih občin, št. 38/2022). Knjižnica do leta 2013 ni imela razvite knjižnične mreže, ki jo nalaga Pravilnik o pogojih izvajanja knjižnične javne službe. V letu 2014 se z Odlokom o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi Javnega zavoda Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož (Uradni vestnik Občine Ormož, letn. 18 (2014) ustanovijo tri organizacijske enote, to so:

- Krajevna knjižnica Središče ob Dravi, s sedežem na Slovenski cesti 22, Središče ob Dravi,
- Krajevna knjižnica Sveti Tomaž, s sedežem v Svetem Tomažu 11, Sveti Tomaž,
- Krajevna knjižnica Ivanjkovci, s sedežem Ivanjkovci 71 a, Ivanjkovci.

Lokalne skupnosti so svojim prebivalcem dolžne zagotoviti izvajanje knjižnične dejavnosti na svojem območju. Obseg in način organiziranosti te dejavnosti določa zakonodaja, ki ureja področje knjižničarstva.

Ta predpisuje mrežo knjižnic, ki naj bi s krajevnimi knjižnicami pokrivala naselja oziroma območja z več kot 2.500 prebivalci, ko so izpolnjeni pogoji za vzpostavitev Krajevne knjižnice I. in naselja oziroma območja z največ 2.500 prebivalci, ko so izpolnjeni pogoji za vzpostavitev krajevne knjižnice II, ob čemer je druga krajevna knjižnica II ali krajevna knjižnica I ali osrednja knjižnica oddaljena 4 km ali več.

Izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe v upravnih enotah urejajo trije predpisi: Zakon o lokalni samoupravi, Zakon o knjižničarstvu ter Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe.

Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo, 27/08 - odl. US, 76/08, 79/09, 51/10, 84/10 - odl. US, 40/12 - ZUJF, 14/15 - ZUUFJO, 76/16 - odl. US, 11/18 - ZSPDSL-1, 30/18, 61/20 - ZIUZEOP-A, 80/20 - ZIUOOPE)

Zakon o lokalni samoupravi v 13. členu določa, da mora biti občina sposobna zadovoljevati potrebe in interese svojih prebivalcev in izpolnjevati druge naloge v skladu z zakonom. V drugem odstavku v dvanajsti alineji 21. člena Zakona o lokalni samoupravi pa je med nalogami občin navedeno, da občina:

- pospešuje kulturno umetniško ustvarjalnost, omogoča dostopnost do kulturnih programov, zagotavlja splošnoizobraževalno knjižnično dejavnost ter v skladu z zakonom skrbi za kulturno dediščino na svojem območju.

Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 - ZUJIK, 92/15)

Javno službo na področju knjižnične dejavnosti ureja Zakon o knjižničarstvu (v nadaljevanju ZKnj-1) tako, da določa dejavnost, ustanovitev, financiranje in nadzor knjižnic, ki se

financirajo iz javnih sredstev. Knjižnična dejavnost kot javna služba je opredeljena v 2. členu ZKnj-1. Izvajajo jo javni zavodi, na podlagi koncesije pa tudi druge pravne osebe in posamezniki. Njen obseg se določi s programom dela in finančnim načrtom oziroma s koncesijsko pogodbo.

7. člen ZKnj-1 navaja vrste knjižnic. Knjižnica je pravna oseba ali njena organizacijska enota, ki izvaja knjižnično dejavnost. Med vrstami knjižnic navaja splošne, šolske, visokošolske, specialne in nacionalno knjižnico.

V 19. členu ZKnj-1 je določeno, da splošna knjižnica postane samostojna pravna oseba, če izvaja knjižnično dejavnost za okvirno 10.000 in več prebivalcev. Knjižnica, ki izvaja to dejavnost za območje z manjšim številom prebivalcev, je enota samostojne knjižnice.

V 20. členu ZKnj-1 so določene dolžnosti občin glede izvajanja knjižnične dejavnosti kot javne službe. Vsaka občina mora zagotoviti knjižnično dejavnost za svoje občane tako, da ustanovi splošno knjižnico sama ali skupaj z drugimi občinami, ali tako, da poveri opravljanje te dejavnosti s pogodbo drugi splošni knjižnici v soglasju z njenim ustanoviteljem. Če ustanovi več občin skupaj splošno knjižnico, določijo medsebojne pravice in obveznosti v aktu o ustanovitvi. Tretji odstavek navedenega člena izrecno navaja, da če občina ne zagotovi knjižnične dejavnosti za svoje prebivalce, stori to država na njen račun.

ZKnj-1 v 36. členu navaja pogoje za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. Knjižnice, ki izvajajo knjižnično javno službo, morajo imeti:

- ustrezen obseg in izbor strokovno urejenega knjižničnega gradiva,
- ustrezno število ustrezno usposobljenih strokovnih delavcev,
- ustrezen prostor in opremo,
- ustrezno organizacijo knjižnične dejavnosti.

Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Uradni list RS, št. 28/23)

- določa minimalne številčne vrednosti pogojev za obseg in izbor strokovno urejenega knjižničnega gradiva, število ustrezno usposobljenih strokovnih delavcev ter ustrezen prostor in opremo iz prvega odstavka 36. člena Zakona o knjižničarstvu (v nadaljnjem besedilu: zakon),
- pogoje, ki jih morajo izpolnjevati knjižnice, ki opravljajo knjižnično javno službo na podlagi 25., 26. in 27. člena zakona, in
- ustrezno organizacijo knjižnične dejavnosti iz prvega odstavka 36. člena zakona.

Za splošne knjižnice pravilnik opredeljuje: organizacijo knjižnične dejavnosti, knjižnične delavce ter prostor in opremo.

Posebej določa minimalne pogoje za vse vrste organizacijskih oblik splošne knjižnice, ki so:

- Organizacijska enota osrednja knjižnica,
- Organizacijska enota krajevna knjižnica I,
- Organizacijska enota krajevna knjižnica II,
- Organizacijska enota potujoča knjižnica in
- Premična zbirka

Pod točko 4 Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe opredeljuje pogoje za vzpostavitev **Organizacijske enote krajevna knjižnica II** – v katero se uvrščajo vse tri obstoječe krajevne knjižnice, ki že delujejo v okviru javnega zavoda Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož.

V 24. členu pravilnik določa da:

- Krajevna knjižnica II izvaja knjižnično dejavnost v naseljih z največ 2.500 prebivalci. Pri tem je druga krajevna knjižnica II ali krajevna knjižnica I ali osrednja knjižnica oddaljena 4 km ali več.

V Občini Ormož obstaja še nekaj krajevnih središč, kamor gravitira večje število prebivalcev, kjer bi v skladu s knjižnično zakonodajo lahko delovale krajevne knjižnice. Taki območji sta tudi Krajevni skupnosti Miklavž pri Ormožu in Kog s krajevnim središčem Miklavž pri Ormožu, kjer se ob rekonstrukciji vrtca Miklavž pri Ormožu omogoča tudi izpolnitev prostorskih pogojev delovanja nove krajevne knjižnice, tipa II v Miklavžu pri Ormožu na naslovu Miklavž pri Ormožu 34, Miklavž pri Ormožu.

Ob vzpostavitvi krajevnih knjižnic in njihovem nadaljnjem delovanju nastajajo tudi dodatni stroški. Ključ za delitev stroškov je opredeljen v Pravilniku o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavlja knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (UL RS št. 19/2003). Ob opredelitvi teh upoštevamo minimalne pogoje za delovanje osrednje knjižnice in krajevnih knjižnic, ki jih določa področna zakonodaja. Natančneje so pogoji opredeljeni v Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe in Uredbi o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS, št. 29/03 in 162/22).

Poleg materialnih stroškov so na vzpostavitev in delovanje vezani tudi stroški dela. Uredba določa minimalni pogoj odprtosti, to je 10-urno tedensko odprtost krajevne knjižnice II. Krajevna knjižnica II v okviru organiziranja posebnih oblik dejavnosti izvede na 1.000 prebivalcev letno skupaj najmanj pet izvedb dejavnosti iz drugega odstavka 16. člena zakona za namen izobraževanja ter razvoja informacijske, bralne pismenosti in drugih pismenosti ter bralne kulture, osebnega razvoja, medkulturnega dialoga, informiranja in vključevanja v družbo. Za delovanje Krajevne knjižnice Miklavž pri Ormožu se predvideva najmanj polovična zaposlitev bibliotekarja, ki poleg izposoje knjižničnega gradiva, posredovanja informacij o gradivu in iz gradiva ter urejanja zbirke skrbi tudi za organiziranje in izvajanje posebnih oblik dejavnosti. Ob polovični zaposlitvi bibliotekarja nastane letni strošek dela v Krajevni knjižnici Miklavž pri Ormožu 16.057 EUR. Krajevna knjižnica mora ustrezno dopolnjevati tudi knjižnično zbirko z letnim prirastom gradiva vsaj 320 enot, za nakup katerih je pa potrebno okrog 8.000 EUR.

Stroški krajevne knjižnice poleg plač s prispevki in davki za izvedbo postavitve in izposoje gradiva ter dela z uporabniki obsegajo tudi programske stroške (materialni stroški za delo – strokovni priročniki za delo, računalniški program, izobraževanje, prevozi), splošne neprogramske stroške (materialne stroške, ki nastanejo pri obratovanju in vzdrževanju) ter stroške nakupa opreme. 53. člen Zakona o knjižničarstvu v prvem odstavku določa, da stroške knjižnične dejavnosti, ki nastanejo neposredno na območju občine, krije vsaka občina sama. Iz tega izhaja, da vse stroške krajevne knjižnice krije občina, na območju katere krajevna knjižnica deluje, to je v primeru Krajevne knjižnice Miklavž pri Ormožu Občina Ormož.

Materialni stroški delovanja bi na letni ravni znašali 3.500 EUR.

Nakup gradiva in obdelava gradiva se za potrebe krajevne knjižnice izvaja v osrednji knjižnici v Ormožu, strošek tega gre v skupne stroške delovanja osrednje knjižnice, ki se pokriva že po ustanoviteljskem ključu.

Razlogi za sprejem odloka

Zaradi načrtovane vzpostavitve krajevne knjižnice se v odloku definira nova organizacijska enota, to je Krajevna knjižnica Miklavž pri Ormožu.

Cilji odloka

Ustanovi se nova organizacijska enota knjižnice, to je:

- Krajevna knjižnica Miklavž pri Ormožu, s sedežem Miklavž pri Ormožu 34, Miklavž pri Ormožu.

Ocena finančnih posledic

Vzpostavitev Krajevne knjižnice Miklavž pri Ormožu ima za Občino Ormož naslednje finančne posledice, to je poleg stroškov vzpostavitve (stroškov obnove prostora, nakupa opreme in vzpostavitve zbirke knjižničnega gradiva), tudi druge stroške, ki se na letni ravni ocenjujejo v višini 27.557,00 EUR, in sicer za:

- stroški plače s prispevki in davki za izvedbo postavitve in izposoje gradiva ter dela z uporabniki (informacijske storitve, prireditve ipd.),
- stroški za blago in storitve (materialni stroški, ki nastanejo pri obratovanju in vzdrževanju – komunalne storitve, telekomunikacijske povezave, čiščenje in vzdrževanje, zavarovanja ipd.),
- stroški nakupa knjižničnega gradiva,
- stroški kulturnih prireditev.

II. BESEDILO ČLENOV

Na podlagi 3. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS - stari, št. 12/91, Uradni list RS/I, št. 17/91 - ZUDE, Uradni list RS, št. 55/92 - ZVDK, 13/93, 66/93, 66/93, 45/94 - odl. US, 8/96, 31/00 - ZP-L, 36/00 - ZPDZC, 127/06 - ZJZP), 20. člena Zakona o (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 - ZUJIK, 92/15) ter 16. člena Statuta občine Ormož (Uradni vestnik Občine Ormož, št. 9/2015 – UPB3, 11/19), 23. člena Statuta Občine Sveti Tomaž (Uradni vestnik Občine Ormož, št. 7/07, Uradno glasilo občine Sveti Tomaž, št. 20/17, 9/18) in 13. člena Statuta Občine Središče ob Dravi (Uradno glasilo Občine Središče ob Dravi, št. 4/16) so:

Občinski svet Ormož na svoji _____ seji, dne _____,

Občinski svet Občine Središče ob Dravi, na svoji _____, dne _____ in

Občinski svet Občine Sveti Tomaž, na svoji _____, dne _____ sprejeli

O D L O K

o dopolnitvi Odloka o ustanovitvi Javnega zavoda Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož

1. člen

V Odloku o ustanovitvi Javnega zavoda Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož (Uradni vestnik Občine Ormož, št. 1/08, 13/14, 4/15, 5/18 in 38/22) se četrti odstavek 5. člena spremeni tako, da se glasi:

»Knjižnica ima v sestavi naslednje organizacijske enote:

- Krajevno knjižnico Središče ob Dravi, s sedežem na Slovenski cesti 22, Središče ob Dravi,
- Krajevno knjižnico Sveti Tomaž, s sedežem v Svetem Tomažu 11, Sveti Tomaž,
- Krajevno knjižnico Ivanjkovci, s sedežem Ivanjkovci 71 a, Ivanjkovci,

- Krajevno knjižnico Miklavž pri Ormožu, s sedežem Miklavž pri Ormožu 34, Miklavž pri Ormožu.«.

2. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem glasilu slovenskih občin, potem ko ga v enakem besedilu sprejmejo Občinski svet Ormož, Občinski svet Občine Središče ob Dravi in Občinski svet Občine Sveti Tomaž.

Številka: 007-0003/2024
Ormož, dne

Danijel Vrbnjak
ŽUPAN OBČINE ORMOŽ

Številka:
Datum:

Jurij Borko
ŽUPAN OBČINE SREDIŠČE OB DRAVI

Številka:
Datum:

Mirko Cvetko
ŽUPAN OBČINE SVETI TOMAŽ

III. OBRAZLOŽITEV

- k 1. členu

K obstoječim organizacijskim enotam, ki jih ima knjižnica v sestavi:

- Krajevna knjižnico Središče ob Dravi,
- Krajevna knjižnica Sveti Tomaž,
- Krajevna knjižnica Ivanjkovci,

se doda nova organizacijska enota, in sicer Krajevna knjižnica Miklavž pri Ormožu.

- k 2. členu

V tem členu je določen način objave in rok začetka veljavnosti predlagane dopolnitve odloka.

Besedilo člena, ki se spreminja:

5. člen

Ime javnega zavoda je: Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož.

Skrajšano ime knjižnice je: Knjižnica Ormož.

Sedež zavoda je v Ormožu, Žigrova ulica 6 b.

Knjižnica ima v sestavi naslednje organizacijske enote:

- Krajevno knjižnico Središče ob Dravi, s sedežem na Slovenski cesti 22, Središče ob Dravi,
- Krajevno knjižnico Sveti Tomaž, s sedežem v Svetem Tomažu 11, Sveti Tomaž,
- Krajevno knjižnico Ivanjковci, s sedežem Ivanjковci 71 a, Ivanjковci.

Zavod lahko spremeni ime ali sedež le s predhodnim soglasjem občin ustanoviteljic.

Zavod je pravna oseba, ki odgovarja za svoje obveznosti z vsem premoženjem, s katerim razpolaga.

Organizacijske enote nimajo pooblastil v pravnem prometu. Zanje opravlja pravne posle knjižnica, zastopa ter predstavlja jih pa direktor.